

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak

w sprawie z powództwa „X.” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o wymierzenie kary pieniężnej
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 22 stycznia 2025 r.
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 21 lutego 2024 r., sygn. VII AGa 528/23

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od „X.” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

ł.n

UZASADNIENIE

Wyrokiem sygn. akt VII AGa 528/23, z 21 lutego 2024 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie z powództwa „X.” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. (dalej również: „Powód”) przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki o wymierzenie kary pieniężnej, na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 28 lutego 2023 r., sygn. akt XVII AmE 71/21, w pkt. 1. oddalił apelację oraz w pkt. 2 zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 540

zł wraz z odsetkami ustawowymi tytułem zwrotu kosztów procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Skargą kasacyjną z 27 maja 2024 r. Powód, zaskarżył ww. wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie w całości i na podstawie art. 398¹⁶ k.p.c. orzeczenie przez Sąd Najwyższy co do istoty sprawy przez uwzględnienie złożonej w sprawie apelacji, zmianę wyroku sądu I instancji z 28 lutego 2023 r., XVII AmE 71/21 w całości i uwzględnienie odwołania oraz uchylenie w całości zaskarżonej decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 30 września 2020 r., sygn. OWR.[...], ewentualnie na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie. Ponadto wniósł o rozpoznanie skargi kasacyjnej na rozprawie, rozpoznanie sprawy również pod nieobecność Powoda oraz o orzeczenie o kosztach procesu przez zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wg norm przepisanych.

Jako podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Powód wskazał na występujące w sprawie zagadnienie prawne wymagające rozstrzygnięcia następujących kwestii: (1) czy prawnie dopuszczalnym jest nakładanie w świetle art. 56 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (dalej: „pr.en.”) kary pieniężnej za rzekome naruszenie wyłącznie wyinterpretowanego z decyzji koncesyjnej obowiązku, który nie tylko, że nie ma jakiegokolwiek formalnego czy też aksjologicznego uzasadnienia w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, ale z przepisami tymi jest oczywiście sprzeczny. Ponadto (2) czy w świetle art. 56 ust. 1 pkt 12 pr.en. prawnie dopuszczalnym jest nakładanie kary pieniężnej za rzekome naruszenie wyłącznie wyinterpretowanego z decyzji koncesyjnej obowiązku, który – gdyby hipotetycznie założyć, że w ogóle został na koncesjonariusza nałożony – byłby oczywiście sprzeczny z treścią innego obowiązku, nałożonego na koncesjonariusza w innym zapisie koncesji, a podjęcie czynności mających na celu zadośćuczynienie jednemu z tych „obowiązków” nieuchronnie prowadziłyby na naruszenie drugiego z nich.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej również: „Pozwany”) w odpowiedzi na skargę kasacyjną z 1 lipca 2024 r. wniósł o: (1) wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o (2) oddalenie skargi kasacyjnej oraz w każdym z ww. rozstrzygnięć, (3) zasądzenie od Powoda na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie spełniała ustawowych przesłanek koniecznych dla przyjęcia jej do rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Powołanie się na powyższą przesłankę warunkującą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania implikuje wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie zagadnienia w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawieniu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06). Sformułowanie zagadnienia powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Tym samym również wyjaśnienie zagadnienia ma mieć znaczenie nie tylko dla konkretnej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw.

Przedstawione przez powoda pytanie nie spełnia przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., poprzez wskazanie treści przepisu niepodlegającego jednoznacznej wykładni oraz wynikającego z tego zagadnienia węzłowego, którego wyjaśnienie nie tylko rzutuje bezpośrednio na wynik postępowania w danej sprawie, ale również na inne postępowania o zbliżonym stanie faktyczno-prawnym. Sformułowanie zagadnienie powinno być nie tylko abstrakcyjne, ale również powstać na określonym stanie faktycznym z danej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 marca 2021 r., III CSK 219/20). W tym zakresie przedstawione przez Powoda zagadnienia choć spełniają pierwszy element, to jednak – co słusznie podniósł w odpowiedzi na skargę kasacyjną Pozwany – nie powstało w stanie faktycznym przedmiotowej sprawy. Sformułowane zagadnienie prawne nie budzi poważnych wątpliwości interpretacyjnych, a ponadto w żaden sposób nie wykazano, aby

rozstrzygnięcie wskazanego zagadnienia prawnego miało jakiegokolwiek znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawiono bowiem jakiegokolwiek argumentacji jurydycznej, która mogłaby uzasadniać, że podniesione zagadnienie stanowi rzeczywiście istotne zagadnienie prawne, uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Co więcej, zagadnienie to było już przedmiotem analizy Sądu Najwyższego w postanowieniu z 21 września 2022 r., I NSK 38/22.

Przypomnieć trzeba, że Sąd Najwyższy w uchwale z 9 lipca 2019 r., I NSZP 1/19 wyjaśnił, że nałożenie na koncesjonariusza kary pieniężnej za nieprzestrzeganie obowiązku wynikającego z koncesji jest dopuszczalne także wtedy, gdy obowiązek ten można zrekonstruować z przepisów powszechnie obowiązującego prawa dotyczących działalności koncesjonowanej. Wskazać nadto należy, że podstawowym założeniem prawa energetycznego jest zapewnienie efektywności norm pr.en., które realizować będą zamierzone przez prawodawcę cele. Zasadniczo cele te powinny być realizowane przez adresatów ustawy dobrowolnie. Jednak okoliczność ta nie oznacza, że ustawodawca na tak kluczowym dla bezpieczeństwa państwa rynku musi bazować wyłącznie na poczuciu odpowiedzialności przedsiębiorców energetycznych. Przeciwnie, przewidziana w art. 56 ust. 1 pkt 12 pr.en. odpowiedzialność za nieprzestrzeganie obowiązków wynikających z koncesji powinna skutecznie wspierać egzekwowanie obowiązków koncesji, także tych zrekonstruowanych z przepisów powszechnie obowiązującego prawa. Ponadto, celowościowa wykładnia art. 56 ust. 1 pkt 12 pr.en. wymaga uznania dopuszczalności nakładania kar za nieprzestrzeganie przede wszystkim tych obowiązków koncesyjnych, które mają aksjologiczne i formalne uzasadnienie w przepisach powszechnie obowiązującego prawa. Należy bowiem wychodzić z założenia, że to prawodawca określa najistotniejsze dobra i obowiązki ich ochrony, także na rynku energetycznym, a nie organ koncesyjny potencjalnie tworzący oderwane czy opozycyjne do porządku prawnego dobra i obowiązki (por. wyrok Sądu Najwyższego z 18 października 2019 r., I NSK 68/18).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które obowiązuje jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 i 99 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 14 ust. 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust.

4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. 2018, poz. 265 ze zm.).

ł.n

[a.ł]